

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Θεματική	Φροντίζω περιβάλλον	το	Υποθεματική	Φυσικές καταστροφές
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)			Δημοτικό – Τάξεις Β΄ και Ε΄ τάξη	
Τίτλος			« Δράστε γιατί καιγόμαστε!!! »	
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου			ευαισθητοποίηση σε οικολογικά θέματα, κριτική σκέψη, ομαδοσυνεργατικότητα, συνειδητοποίηση δράσης – αντίδρασης, βιωματική δράση, μάθηση αποτελεσματικής συμπεριφοράς, οργάνωση, μεθοδικότητα, πρόληψη, υπευθυνότητα.	

« Τι είναι οικοσύστημα; »
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα
Στο 1 ^ο εργαστήριο (2 διδακτικές ώρες στην Ε΄ και 3 στην Β΄τάξη) οι μαθητές θα γνωρίσουν έννοιες όπως οικοσύστημα, βιοτικοί οργανισμοί, ζώα και φυτά μιας δασικής περιοχής και θα αναγνωρίσουν τις σχέσεις μεταξύ των οργανισμών του δάσους όπως και την σχέση ανθρώπου – δάσους.
Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
Οι μαθητές στην αρχή θα παρακολουθήσουν σύντομα βίντεο σχετικά με ένα δασικό οικοσύστημα (η παρουσίαση θα είναι ανάλογη της ηλικίας των μαθητών) και θα γνωρίσουν τους έμβιους και άβιους οργανισμούς που φιλοξενεί το δάσος. Στη συνέχεια, έπειτα από συζήτηση, θα φτιάξουν έναν εννοιολογικό χάρτη στον πίνακα γύρω από τις

σχέσεις των οργανισμών μεταξύ τους (φυτά, ζώα, τροφική αλυσίδα, έδαφος κ.α). Αφού ολοκληρωθεί τα παιδιά θα συμπληρώσουν εκεί τρόπους με τους οποίους ο άνθρωπος αλληλεπιδρά με την φύση θετικά αλλά και αρνητικά. Στο τέλος φτιάχνουν λίστα με στοιχεία – οργανισμούς που περιμένουν να συναντήσουν σε ένα δάσος της περιοχής τους (προοργανωτής για το επόμενο εργαστήριο).

« Γνωριμία με ένα δάσος »

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του 2^{ου} εργαστηρίου (4 ώρες για Ε΄ τάξη και 6 ώρες για Β΄ τάξη) είναι οι μαθητές να γνωρίσουν επιτόπου το δασικό οικοσύστημα, να αναγνωρίσουν οικοσυστήματα σε αυτό, να ανακαλύψουν τις σχέσεις ανάμεσα στους βιοτικούς οργανισμούς που θα συναντήσουν και να έρθουν σε επαφή με το δάσος μέσω των αισθήσεων τους.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Στο πλαίσιο μιας πιο βιωματικής προσέγγισης του θέματος θα γίνει περίπατος σε δασική περιοχή. Εκεί οι μαθητές αρχικά θα περπατήσουν όλοι μαζί στον χώρο για να εντοπίσουν στοιχεία του οικοσυστήματος που μπορούν να αναγνωρίσουν. Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες και ασχολούνται με συγκεκριμένα οικοσυστήματα, καταγράφοντας τις παρατηρήσεις τους (π,χ το οικοσύστημα ενός δέντρου, ενός βράχου, μιας περιοχής ανάμεσα σε δέντρα κ.α). Έπειτα συγκεντρώνεται όλη η τάξη σε ένα μέρος και με κλειστά μάτια, ο κάθε μαθητής ξεχωριστά , θα αφουγκραστεί ήχους του δάσους, θα αγγίξει δέντρα, φύλλα, έδαφος κ.α και θα αναγνωρίσει μυρωδιές μιας δασικής περιοχής.

« Κίνδυνος – Πυρκαγιά!!! »

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του 3^{ου} εργαστηρίου είναι να διερευνήσουν τα αίτια των δασικών πυρκαγιών, να γνωρίσουν τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης της πυρκαγιάς, τις επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, να αναπτύξουν κριτική σκέψη και υπευθυνότητα.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Στην αρχή του εργαστηρίου (2 ώρες Ε΄ και 3 Β΄ τάξη) οι μαθητές συζητούν σε κύκλο τις προσωπικές τους εμπειρίες σχετικά με πυρκαγιές σε δάσος. Στη συνέχεια, έπειτα από προβολή σχετικών videos, ταξινομούν φυσικές και ανθρωπογενείς αιτίες πυρκαγιών, τις ιεραρχούν με βάση την συχνότητα εμφάνισης της κάθε μιας και τις διαχωρίζουν τις αιτίες ανάλογα με το αν γίνονται από πρόθεση ή είναι ατυχήματα. Στο 2^ο μέρος ακολουθεί επίσκεψη σε πυροσβεστικό σταθμό όπου τα παιδιά θα ξεναγηθούν στις εγκαταστάσεις, θα ενημερωθούν και θα απευθύνουν ερωτήσεις προς τους πυροσβέστες. Τέλος θα ενημερωθούν για τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης μιας πυρκαγιάς.

« Γιατί το δάσος είναι σημαντικό; »

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχοι του 4^{ου} εργαστηρίου (2 ώρες στην Ε΄ και 3 στην Β΄ τάξη) είναι: να κατανοήσουν οι μαθητές τα οφέλη ενός υγιούς δάσους και τις καταστροφικές συνέπειες ενός καμένου δάσους, να συνδέσουν την διάβρωση του εδάφους με την φυτοκάλυψη και να αναγνωρίσουν τα αρνητικά αποτελέσματα μιας πυρκαγιάς στο ευρύτερο περιβάλλον.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Στον προαύλιο χώρο του σχολείου η κάθε τάξη ξεχωριστά φτιάχνει ένα μοντέλο ζωντανού δάσους και ένα καμμένου δάσους (χρησιμοποιούν και υλικά που υπάρχουν

στην αυλή) και στη συνέχεια παρακολουθούν τι συμβαίνει όταν το δάσος , και στα δύο μοντέλα, δεχτεί βροχή – ρίχνουν συγκεκριμένη ποσότητα νερού από ψηλά. Έπειτα συζητούν τις παρατηρήσεις τους, τις καταγράφουν και φτιάχνουν 2 λίστες σε χαρτόνι του μέτρου με τα οφέλη του ζωντανού δάσους και τις αρνητικές συνέπειες ενός καμένου (τοιχοκόλληση έξω από το κάθε τμήμα).

« Νοιάζομαι σημαίνει ΔΡΩ!!!»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο επόμενο εργαστήριο (2 ώρες στην Ε ' και 3 στην Β') οι μαθητές θα πρέπει να κατανοήσουν την προσωπική ευθύνη του καθενός σε σχέση με την προστασία του δάσους και τον τρόπο που μπορούν να συμβάλλουν στην λύση του προβλήματος.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Οι δύο τάξεις επισκέπτονται από κοινού μια καμένη δασική έκταση της περιοχής. Αφού περιηγηθούν στο χώρο και αναγνωρίσουν βιωματικά τις αλλαγές που επιφέρει στη φύση μια πυρκαγιά, θα κάνουν αναδάσωση σε καθορισμένο τμήμα της έκτασης.

« Ας ευαισθητοποιηθούμε για τις πυρκαγιές! »

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο 6^ο εργαστήριο (2 ώρες στην Ε΄ και 3 στην Β΄ τάξη) οι μαθητές θα αναπτύξουν την δημιουργικότητα τους, την φαντασία αλλά και την ευαισθητοποίηση των ίδιων και των συνομηλίκων τους.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Το κάθε τμήμα αποτυπώνει εικαστικά την γνώση των προηγούμενων δράσεων με την δημιουργία : μακέτας ενός ζωντανού και ενός καμένου δάσους, πίνακες με κολάζ που να παρουσιάζουν εικόνες από ένα δάσος και ζωγραφιές με θέμα «Εγώ νοιάζομαι!». Επίσης θα φτιάξουν αφίσα ενημερωτική που θα τοιχοκολληθεί σε κεντρικό σημείο του σχολείου μαζί με τα υπόλοιπα έργα τους.

«Παίζω και μαθαίνω...»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τελευταίο εργαστήριο (2 ώρες στην Ε΄ και 3 στην Β΄ τάξη) οι μαθητές θα αναπτύξουν συνεργατικότητα, ομαδικότητα και ψηφιακές δεξιότητες.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Με την βοήθεια του εκπαιδευτικού της ΤΠΕ θα παίξουν διαδραστικά παιχνίδια, θα δημιουργήσουν σύντομες ιστορίες σχετικές με το δάσος και θα το συνοδέψουν με εικόνες/ζωγραφιές κατά ομάδες, βασιζόμενοι στις γνώσεις της δράσης που τους εντυπωσίασαν περισσότερο. Επίσης θα απαντήσουν σε quiz για να αξιολογηθεί και ο βαθμός εμπέδωσης των πληροφοριών – γνώσεων τους γύρω από τις πυρκαγιές στο δάσος.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Οπτικοακουστικό υλικό: video youtube, WWF δράσεις, «Μαθαίνω για τα δάση» της ΕΕΠΦ Προστασία της φύσης, έντυπα με ασκήσεις Σ/Λ, αντιστοίχησης, πολλαπλών επιλογών, κρυπτόλεξα , επίσκεψη σε πυροσβεστικό σταθμό.

